I
138011
Inc.

EXEQ.
FRIDERICI

E. S.

~~Kl. Schr. 4056.~~

Aust. spec. II. 204.

55. 10.

A.II. 1493

Diui dn̄i Friderici Tercij Imꝑatoris ſemꝑ Auguſti Obitus exequieq̧ felices ſequunt̄

I
138011

ANno ſalutis xp̄i 1493 die lune 19 menſ Auguſti p̄fatus dn̄s Impator in caſtro ſuo Lynntz hora meridiei vite ſue diem clauſit extremū Depoſt eius corpus aromatibus oblinitum ad ecclam btē Marie vginis euſdem opidi de Lynntz deportat̄ vbi ꝓut decet ſolempnes Ceſaree exequie ſunt exhibite Deinde 28 eiuſdē menſ Wienne vbi ſuā ꝑpetuā elegit ſepulturā honorifice ꝑ danubiū nobili comitatu ⁊ ꝓceſſionaliter cū luminaribꝰ ordinibꝰ q̄tuor mēdicantiū ⁊ ceterꝫ ordinibꝰ ad ecclaꝫ cathedralē ſcī Steffani Wiennen̄ eſt in choro repoſitum exequijs et vigilijs miſſis ⁊ orationibus ꝓut ceſareā decꝫ Maieſtatem celebratiſ

Item A tp̄e delationis funeris ſiue corporꝫ eiuſdꝫ Impatoris in eadem ecclam vſq̧ ad tempus exequiaꝝ videlicꝫ 15 ebdomedaruꝫ minus diebus tribus celebrate ſunt in ip̄a eccl̄a 8422 miſſe cuꝫ decantatione pſalterij

Sequitur Ordo exequiarum

In primis in alto eccl̄e ab oriētali pte vſq̧ ad occidentē in ābabꝰ ptibus appēſi fuerūt pāni nigri ⁊ deſuꝑ cādele ardētes ceree 672

In medio eccl̄e facta eſt Capella ex q̄tuor colūpnis ⁊ ſupra capellam candele ardentes ceree 346 Sub qua capella ſup̄ Tumbā poſitꝰ fuit pannus ſericius albus de damaſco cū cruce aurea Supra hunc alius pānus ſericiuſ niger cū alia cruce magna aurea Supra quē depoſita gladius impialis Sceptrū Dyadema ſiue corona pomū ſiue mundus, ⁊ vellus aureū ante tumbā ſtabat heraldus Bernhardus ſittich impij ī veſte aurea in circuitu vo tumbe 48 frēs cappis nigrꝫ indutis cum totidem tedis ardentibus

Ad condolendū de morte Ceſarꝫ aduxerūt ⁊ inſequebant̄ Regē. conſaguinei impatoris Dux Albertus de Saxonia ſororius impatorꝫ Dux Albertꝰ de Bauaria maritꝰ filie ceſarꝫ Dux Henricus de ſaxonia dcī ducꝫ alberti de ſaxonia filius Marchio Jacobus de Baden p̄fati impatorꝫ nepos Ericus dux de Brūſwick

¶ Ad partem dextrã Tumbe ſteterũt

¶ Maximilianus Romanoꝝ Rex ¶ Johannes Comes de yſẽ berch Orator Bertoldi archiepĩ maguntiñ electoris ¶ Laurentius de bibrach oĩ. Hermanni archiepĩ Coloniẽ electorꝫ ¶ In oppoſito Regis in ſola ſede Bernardus de leyningen oĩ Johannis archi epiſcopi Treuerenſis electoris ¶ Poſt oratorẽ coloniẽ Eps Wormatiẽ. oĩ comitis Palatini electorꝫ ¶ Albertus dux de ſaxonia loco friderici ducis de ſaxonia electoris ¶ Theobaldus de lichtenſtain oĩ Johannis Marchionis de brandenburg electorꝫ ¶ Fridericus archieps Salczeburgeñ legatus natus ¶ Albertus dux bauarie de monaco ¶ Henricus dux ſaxonie filius alberti ducis de ſaxonia ¶ Ludouicus de brandis baro oĩ Sigiſmũdi archiducis auſtrie ¶ Johannes de bergis dñs de Waelheym oĩ Philippi archiducis auſtrie. burgundie ꝛc. ¶ Ericus dux de brwnnſwyck ¶ Jheronimus Leonus et Zacharias Cõtarinus oĩes Venetorum ¶ Johannes de ſaget dux in ſleſia ¶ Wilhelmus eps eyſtetteñ ¶ Criſtoforus eps patauiñ ¶ Jacobus marchio badeñ ¶ Georgius eps chemeñ ¶ Mathias eps ſecouieñ ¶ Abbas de Kampidona Johannes adelmã ꝯmendator in plumental oĩ ordinis theutonicoꝝ ¶ Johannes ſibenherter cõmẽdator ſancti Georgij in noua icuitate ¶ Martinus de polheym ¶ Claudius dñs de fax dñs aurei velleris ¶ Wilhelmus dñs de chieures dominꝰ aurei vellerꝫ ¶ Hugo dñs de anthoni d. aurei vellerꝫ ¶ q̃nqꝫ ciuitates impiales ¶ Wormacia ¶ Nurnberga ¶ Cõſtancia ¶ Vlma ¶ Kẽpten.

¶ Ad manum ſiniſtrã ſteterunt

¶ Raymundus Cardinalis Gurceñ ¶ Johẽs de chalon princeps oraigni oĩ Karoli regꝫ frãcie ¶ Criſtandus ſalezaert archieps ſenoneñ oĩ Karoli regꝫ frãcie ¶ Epũs Agrieñ oĩ Ladiſlai regꝫ hũgarie ꝛ bohemie ¶ Nicolaus dux de libach oĩ Ladiſlai re. hũ. ꝛ bo. ¶ Georgius lang ꝯmendator ordinis theutonicoꝝ oĩ reuati ſcicilie et ihrlm Ducis lothoringie ꝛ bari ꝛc. ¶ Richardus filius Edwardi regis anglie ¶ Johães ganß oĩ ottonis ducis bauarie ¶ Sigiſmũdus frãuberger oĩ georgij. d. bauarie ¶ Otto de lichtẽſtain oĩ epĩ bambergeñ ¶ Conradus de perlig oĩ friderici marchionis brandeburgeñ ¶ Ludowicus de hueten oĩ Epiſcopi Herbipoleñ. ¶ Hompoſt oĩ Wilhelmi ducis iuliaceñ ꝛ montenſis ¶ Gebhar

dus oi Lanndgrauij haſſie ¶ Dñs de hadſtat oi epi Wormacieñ. ¶ Petrus noringer oi epi ſpireñ ¶ Doctor Johannes de ſacken oi epi Argentineñ ¶ Dñs de lichtenaw vicarius auguſteñſ oi epi auguſtenſ ¶ Scoon leben canonicus ratiſponeñ oi epi ratiſpoñ ¶ Wolfgangus riger oi epi friſingeñ ¶ Wolfardus fuſch oi comitis de Gortz ¶ Ludeuicus cācellarius Eberhardi comitꝫ de wirtenberg

Et Vigilie mortuoꝝ in feſto bti Nicolai epi Deuote expletę p dominū epm veſprineñ cū Nicolao Epo Ypponieñ ⁊ alijs 24 p̄latis infulatis in pontificalibus

Altera autē die 7 decembris 1493 Dñs Fridericus archiepūs Salczeburgeñ primā celebrauit miſſam de requiē Secundā de btā virgine cātauit epūs Veſprineñ ⁊ Wienneñ. ⁊ cuꝫ eiſdem aſſiſtebāt officio 24 p̄lati epi abbates ⁊ p̄poſiti infulati in pontificalibus Factuſq; eſt ſermo ſiue oratio egregia p dñm Bernhardum berger in laudem eiuſdem imperatoris.

Tempore offertorij 16 patrie impio ⁊ domui auſtrie ſbiecte obtulerūt pro qualibꝫ patriaꝝ vnus nobilis vexillum. alius galeā. alius clipeū cum armis. ⁊ duo alij ducebāt equū magnū cooꝑtū pāno nigro a capite vſq; ad pedes. ⁊ ante quemlibet p̄cedebāt duo induti veſtibus nigris cū duabus tedis ardentibus. Poſtremo ſequebatur impium vexillum offerens cuꝫ aquila. galeā. dyadema ſiue coronā pomum ſceptrum gladiū. ⁊ heraldū. qui rediens veſtimentū imperiale dimiſit ſup̄ tumbā. ⁊ p̄mo ꝓcedebat p̄ria ſup̄ Onaſum.

Patria ſupra Onaſum.

Dñs Wolfgangus de loſenſteyn portauit	Vexillum
Dñs Bartholomeus de ſtarrenberg	Galeam
Nobilis patria rector	Clipeū cū armis
Dñs Wilhelm⁹ de loſſenſteyn et Caſpar de wolckenſtorff	Equūm
octo nobiles cum tedis	

Comitatus Kyburg

Dominus Johannnes gratner	Vexillum
Dominus Xp̄oforus lamberger	Galeam
Dominus Andreas ramug	Clipeū cū armis
Dominus Johannes eſpach et Xp̄oſſorus zundler	Equum
octo nobiles cum tedis.	

Comitatus phiert

Dominus xp̄oferus zintzẽdorffer	Vexillum
Eraſmus hohenfelder	Galeam
Dn̄s xp̄oforus hohẽfelder	Clipeū cū armis
Wolfgāgus de rorbach ⁊ leopoldꝰ hauſer	Equū
Octo nobiles cum tedis	

Portuſnaonis

Dn̄s conradus verber	Vexillum
Dn̄s dauid Weiſpracher	galeam
Dn̄s vitus henckenſpacher	Clipeū cū armis
Gangolfus de chienburg ⁊ Leo henbreuher	Equuz
octo nobiles cum tedis	

Marchionatus Slauonice

Dominus andreas kaſſianer	Vexillum
Dominus Georgius ſchier	Galeam
Dominus Georgius leuger	Clipeū cū armis
Theodericꝰ ⁊ Andreas de ſymonet fr̄es	Equum
Octo nobiles portabant tedas	

Marhionatus Burgaw

Dominus Erneſtus de welden	Vexillum
Albertus de welden	Galeam
Dn̄s Georgius marſcallus de pipenpach	Scutū cū ar.
Vdalricus de knorringen et	
Bertholdus de almanſhofen	Equum
octo nobiles cum tedis	

Elſacia

Dominus anthonius de Yſan	Vexilllum
Dn̄s Vitus de rechberg	Galeam
Dn̄s Bartholomeus de merſpurg	Scutū cū armis
Wolfgangus de liechtenſtain et	
Anthonius de welſperg	Equum
octo nobiles cū tedis	

Comitatus tyrolis

Dñs Georgius de kaſtelwart	Vexillum
Dominus Sigiſmundus niderdorer	Galeam
Bartholomeus de ſpaur	Scutũ cum armis
Dñs Adam fronſperger et	
Leopoldus niderdorer	Equum
octo nobiles cum tedis	

Comitatus de habſpurg

Comẽs Johẽs de moſſay	Vexilluz
Dñs Wolfgangus herolſperger	Galeam
Dñs Otto oberhaimer	Scutum cũ armis
Leopoldus nydeck et	
Sigiſmundus ſcheff	Equum
octo nobiles cum tedis	

Ducatus Carniole

Dñs Wilhelmus augſpurger	Vexillum
Dñs Volkart augſpurger	Galeam
Dñs Georgius jumer	Scutũ dum armis
Dñs Georgius Lamberger et	
Andreas Gal	Equum
octo nobiles cum tedis	

Ducatus Karinthie

Senior de liechtenſtein	Vexillum
Dñs Wofgangus de farer	Galeam
Dñi duo de gradneck	Scutum
Mordayer et Gradnecker	Equum
octo nobiles cum tedis	

Ducatus Styrie

Dñs Johẽs Lurer	Vexillum
Dñs Fridericus de ſtarenberg	Galeam
Heinricus Brieſchenck	Scutum
Duo Juniores de liechtenſtain	Equum
octo nobiles cũ tedis	

Auſtria antiqua cū auſtria noua ſimul

Senior de Scheſſtenberg	Vexillū auſtrie antique.
Dñs xpoforus de liechtenſtain	Vexillū auſtrie noue
Dñs Sigiſmundus prieſchenck	Galeā auſtrie antique
Dñs Vitus de puchhaim	Galeam auſtrie noue
Dñs Steffanus et zinger	Scutū auſtrie antique
Dñs Wienneſt oberſtorffer	Scutū auſtrie noue
Dñs Georgius de ſtauberg et	
Senior de zeltingen	Equum auſtrie antique
Junior de zeltingen et	
Junior ſterñ.	Equum auſtrie noue
Sedecim nobiles cum tedis	

Hungaria

Dñs Johes de Ellerbach	Vexillum
Dñs zackel Jacob	Galeam
Dñs Nycolaſch dux Libaceñ	Scutū cum armis
Kyach Krabat et	
Gewardus Laſla	Equum
octo nobiles cum tedis	

Emperium

Dux Heinricus de ſaxonia	Vexillū
Dux Ericus de brwnſwyg	Galeam
Marchio Jacobus de baden	Scutum
Comes Chriſtofforus de werdenberg et	
Comes heinricus de ſtobenberg	Equum
octo nobiles cum tedis	

Poſt hec venerunt mareſchalli duo wilhelmus de pappenhaim mareſcallus ſacri imperij et Reinprecht Mareſcallus Curie dñs de Reichenburg Et dominus Vitus de wolckenſtain Baro Armigerorum Capitaneus. cum heraldis qui precedebāt regi ⁊ ſic alijs ſubſequentibus: et facta fuit oblatio modo ſequenti in primis

¶ Maximilianus Romanoꝝ Rex ſolus

¶ Raymundus Cardnalis Gurceñ. cū eo Criſtādus archiepūs ſenonen ⁊ Johns de chalon pnceps oraigne oſes d. Karoli regꝭ fran.

¶ Ofes regꝭ hug. ⁊ boh. cū eis ofd. archiepi Moguntineñ.

¶ Orator d. comitꝭ palatini cū eo Albertus dux ſaxonie loco Friderici ducꝭ ſaxonie electorꝭ. ⁊ or dn marchionis brādenburgñ elect.
¶ Albtus dux Bauarie c.e. Hēricꝰ dux ſaxonie albti d ſax. filiꝰ
¶ Oratores archiducis Sigiſmundi c.e. or regis ſicilie ⁊ iherm ducis lothoringie et barri ⁊c.
¶ Oīes archiducꝭ Philippi c.e. Richardꝰ filiꝰ Edwardi re. āglie
¶ Dux Ericus de Brownſwijck c.e. or ducꝭ Ottonis de Bauaria
¶ Oratores Venetorū c.e. or ducis Georgij de Bauaria.
¶ Dux Johēs de ſeager cum eo Epūs Bambergeñ.
¶ Dux Hainco ex bohemia cum eo or epi Herbipoleñ.
¶ Eps Patauieñ c.e. de Hugo curiato miles or ducis ſabaudie
¶ Jacobus marchio de Baden c.e. or ducꝭ iuliaceñ ⁊ monteñ.
¶ Epus Veſprimeñ cum eo or ſenioris landgrauie haſſie
¶ Epūs chiemneñ cum eo or iunioris landgrauie haſſie
¶ Epūs ſecouieñ cum eo Epūs Wormacieñ
¶ Abbas de Kempten cum eo or epiſcopi ſpirenſis
¶ Commendator ordinis theutonicoꝝ cum eo or epi Argentiñ
¶ Commendator ordinis ſcī georgij cū eo or epi ratiſponeñ
¶ Dñs Martinus de polhaym c.e. epūs friſingeñ
¶ Dñs de fax cum eo or epi Auguſteñ.
¶ Dñs de chteures cū eo or comitis gurtie
¶ Dñs de anthoin cum eo or comitis Wirtenberg

Poſt hos ex liga ſueuie de militaribuſ
Dñs Wilhelmꝰ de ſtadien cū Johne lāgmātel burgimgfo auguſtn
Leonardus rohlinger de auguſta Vdalricꝰ grūther de Nurnberga
Jacobus clinger de Vlma Nicolaus groß de nurnberga.
Petrus nagel de ſpira Vnus ex conſiliaribus de Wormacia.
Secretarius de Kempten Secretarius Friburgeñ.
Georgius hahnnecker Secretarius ratiſponeñ ⁊c.

Nomina Abbatum
Lambaceñ Ex kornmunſter Pawgarten Ex hilaria
Scotoꝝ Wienneñ Gotwiceñ Ex ſewſenſtain Glenicenſis
Ex englzell Sancte crucis Marie cellis Campililiorum
Haidenſtotten Ex Farnbach Plageñ De zwetl Altēburg

Abbates ex ducatu Stirie ⁊ corinthie
Noue ciuitatꝭ Scī lamprti Noui montis Victorieñ

Prepoſiti Infulati

Ex claustro newenpurg Sancti Floriani Sancti Ypoliti Hertzenburgeñ; Scē dorothee Wieneñ Scē Katherine i Stantz Ex gorūs Ex voraw

Prepoſitus non infulatus

Gurcenſis

Priores

Gemmingen Marwareñ Ex Aaſpach Ex rana heremitaꝝ

Item eodem die per religioſos qui cū ſolēmibus ꝓceſſionib9 inter fuerunt et ꝑ ſeculares preſpiteros celebrate ſunt miſſe ſexcentum et octuagintadue ⁊ cuilibet celebranti dabāt̄ vigintiocto crucifeři.

Hijs itaqꝫ pactis reduxerunt principes ipſum Sereniſſimū Romanorum Regem in caſtro ſuo wienne Et ſic finiunt̄ exequie p̄dcē

Iſtis ſic feliciter expletis parat̄ ſepulchrum precioſiſſimū mirū modum in lapide marmoreo vario artificioſe elaboratū et exſculptum ad ꝑpetuam rei memoriam diui Ceſaris: cuius anima cum beatis in eterna pace quieſcat Amen.

Epitaphiū ſepulchri imꝑatoris

Fridericus tercius Romanoꝝ Imꝑator ſemper auguſtus auſtrie Stirie Karinthie ⁊ Carniole dux Dñs marchie Slauonice ac portuſnaonis Comes habſpurg Tirolis Phierretis et Kyburg Marchio Burgouie et Lantgrauius Alſacie ⁊c̄. Obijt anno dñi. M.cccc. lxxxxiij. Auguſti.xix.

Impreſſum Wienne per Johannem Winterburg Theo. de Wijck ꝓpoſitor

Feo. Denis unbekannt.